

Osztályozás

725.81

Idő

1961

Személy

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Balog János

A Vigadó és a Vörösmarty tér

Beszélgetés Major Máté professzorral

Forrás:

Magyar Nemzet, 1961. júl. 23.

Több éve már, hogy a Vigadó-vita kirobbant, majd a döntéssel — miszerint a Feszly Frigyes-alkotta műemléki részt helyreállítják, a Vörösmarty tér felőli Haas-palota maradványait pedig lebontják — nyugvópontra jutott. Időközben a munkálatok megindultak, sőt, a lebontásra ítélt romház eltávolításával és helyén autóparkoló létesítésével, részben be is fejeződtek. Am a Vörösmarty tér Budapest újjáépítésének és még szebbé, főleg korszerűbbé varázsolásának, úgy látszik, egyik neuralgikus pontja, mert sorsa az átlagosnál jóval érzékenyebben érinti az építészetben, városrendezésben szakember és »laikus« lakosokat egyaránt.

Nemigen kapunk e témakörbe vágó levelet, amely ne tenné szóvá immár a Vörösmarty térivel is megszapordott budapesti tűzfalak problémáját, több olvasónk pedig kifejezetten a Vigadó helyreállításának kilátásait firtatja. Meg is lehet érteni, hogy Budapest polgárai, akiket ez ügyben írt vitacikkében annak idején Major Máté akadémikus olyan melegen megdicsért »ébredő egészséges lojalpatriotizmusukért«, megint élénkebben érdeklődnek az iránt, hogyan fest — és hogyan fessen — ez a kereskedelmi, forgalmi és idegenforgalmi központ már holnap és a későbbi jövőben.

Tájékoztatóként, méginkább helyes útbaigazításért aligha kereshettünk volna fel tekintélyesebb szakembert Major Máté professzornál, aki már első alkalommal is rendkívül határozottan foglalt állást a Vigadó ügyében. Beszélgetésünk természetesen a tényekből indult ki, valamint abból az úgynevezett iránytervből, amely a korábbi kétezer férő-

helyes nagyterem és ötszáz fős kisterem elgondolással szemben háromszoros befogadóképességű koncerttermet kíván a leendő Vigadó-palotában elhelyezni.

Major professzor mindenekelőtt eredeti és a lényegét illetően máig sem változott álláspontját kívánja újból leszögezni.

— En annak idején magát a műemléket és az egyedül lehetséges modern kiegészítést vettem védelmembe — mondja. Ez az álláspontom ma is, ami a legkevésbé sem zárja ki, hogy ehhez, ha most vetődik fel, megkeressük a ma lehetséges legjobb megoldást.

— A Vigadó-tömb korszerű, többzetes befogadóképességű koncert-házként való helyreállítása kétségtelenül felvetne közlekedési problémákat. De, úgy gondolom, ezekre még lehetne megoldást találni esetleg az épület alatt létesítendő nagy garázzsal. Nem ez teszi tehát elsősorban nehézé a szóbanforgó elképzelés megvalósítását. Sokkal inkább az, hogy egy sor engedményt kel-

lene tenni a korszerű koncertterem követelményeivel szemben. Főleg építészeti engedményeket.

— Másodsor: látnivalóan jót tesz a térnek a jelenlegi kibővítés. Most persze, túlságosan is szembetűnő a rikító sárgára mázolt tűzfal, amelyet — úgy gondolom — inkább enyhíteni kellett volna valamilyen szolidabb szürkés árnyalat kiválasztásával.

— De mit kezdenénk a tűzfallal? Vajon nem lenne lehetséges valamilyen homlokzatszerű kialakítása, vagy pedig egy csekélyebb anyagi követelményű toldaléképülettel való eltakarása, amint ezeket egyik-másik olvasónk is javasolja?

— Magam is gondolkoztam már rajta, mit lehetne csinálni, ha mégsem itt építenék fel a nagy koncerttermeket, vagy termet, amelyek — mindkét említett verzió esetében — szükségszerűen ismét igénybevennék a Vigadó-Haas-palota épületkomplexum teljes eredeti helyét, megvalósításuk pedig minden biztonnyal még hosszú-hosszú évekig elhúzódna. A homlokzatnyitás a tűzfalon nem szerencsés és nem is igen járható út. Ezzel szemben igen jól el tudok képzelni a Vörösmarty tér felől egy csekély, mindössze egy irodahelyiség, egy folyosó traktus mélységű, magas, teljesen korszerű irodaházat, amolyan élére állított hasábot, amelynek 6—8 emelete — anélkül, hogy a Duna-parti oldal felől zavarná a képet, hiszen látni sem lehetne — építészeti és funkcionálisan is kiegészítené a mai csonkot. És ami nem közömbös, legfeljebb egy tíz méteres sávot venne vissza a jelenlegi parkolótérből. Ez az irodaház egyik, vagy másik emeletével szolgálhatna, illetőleg kiegészíthetné a helyreállított Vigadót, egyszersmind korszerű és impozáns módon zárna le a megnagyobbodott teret. Lehetséges, hogy ebben az eset-

ben át kellene helyezni a Vörösmarty-szobrot az új épület elé, talán középre tenni az autóparkolót stb, de ez már részletkérdés.

— Ez a megoldás véglegesen biztosítaná a megszünt Nemzeti Szalon kedvező elhelyezését, alkalmat nyújtana különféle reprezentatív társadalmi események, nagyobb bálók méltó környezetben való megrendezésére, tehát mindarra, amiről pillanatnyilag is beszélni szoktunk a Vigadó töépületének helyreállításával kapcsolatban. Egyben szabad kezet adna egy korszerű, nagy koncertterem kedvezőbb helyen történő felépítésére, minden bizonnyal kisebb költséggel, mint a Vigadóban.

— Mit javasol végül is professzor úr?

— Mindenekelőtt azt, hogy sürgősen döntsük el, mit teszünk. Annál is inkább, mert én is úgy vélem, hogy a jelenlegi tűzfalas állapot nem tartható fenn hosszabb időn át. És ha nem, akkor mielőbb építsük meg az említett »tákaró«-épületet, amellyel csak nyerne a Vörösmarty tér is, a főváros is.

Még egy ellenérvet talán, amelyet építészeztől hallottunk. Eszerint a Vörösmarty tér úgynevezett intim tér, amelyet nem helyes bővíteni. Igaz ez?

— Nem, ezzel nem értek egyet. Véleményem szerint egyáltalában nem ártott a térnek a »több levegő«. A lényeg az, hogy vagy a régi méretekben, vagy, ahogy az imént mondtam, mielőbb dülőre kell juttatnunk ezt az ügyet. És főleg, mert az előbbi lehetőséget csak a messzebb jövőben látom megvalósíthatónak, pártolom a kisebb Vigadó — nagyobb Vörösmarty tér megoldást.

Balog János